

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 8060/21

לפני : כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופטת י' וילנר

המעוררים : 1. מיכה שי
2. נירה שי

נגד

המשיבים : 1. עוזרי כספי ז"ל
2. רבקה כספי

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' שרון-נתנאל) מיום 21.10.2021 בת"א-4990-06-21 [פורסם בנבו]

בשם המעוררים : עו"ד פנחס פיני ממון

ספרות:

סמדר אוטולנגי בוררות - דין ונוהל

ישראל שמעוני דיני בוררות - אופק חדש בבוררות (התשס"א)

חקיקה שאוזכרה:

חוק הבוררות, תשכ"ח-1968: סע' 23(א), 27(ג), 38

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018: סע' 138(א)(1), 147(ב)(2)

מיני-רציו:

* החלטה הדוחה בקשה לעיון חוזר בהחלטה שיפוטית קודמת מהווה החלטה אחרת שאופן ההשגה עליה הוא ברשות בלבד, ודי בכך כדי לסלק את הערעור על החלטה בה נדחתה בקשת המערערים לעיון חוזר בהחלטה בה נדחתה על הסף בקשתם לביטול פסק בוררות; בנוסף, בהחלטה המקורית לגביה הוגשה הבקשה לעיון חוזר סולקה על הסף בקשת המערערים לביטול פסק הבוררות, אשר חוסה תחת סעיף 38 לחוק הבוררות, כך שלא נתונה למערערים זכות ערעור אף על החלטה זו; אף לא היה מקום לקבלת בקשת רשות ערעור על איזה מהחלטות אלה, בהעדר עמידה באמות המידה למתן רשות ערעור בענייני בוררות.

* בוררות – החלטות של בית-משפט – רשות ערעור

* בוררות – החלטות של בית-משפט – ערעור

* בתי-משפט – ערעור – רשות ערעור

הצדדים הם בעליו של בית דו-משפחתי שנבנה על מגרש בזכרון יעקב. בין הצדדים נתגלעו מחלוקות בנוגע לזכויות שונות במגרש, שהובאו להכרעת בורר. המערערים הגישו לבימ"ש המחוזי בקשה לאישור פסק הבוררות. פסק הבוררות אושר. בהמשך הגישו המערערים לבימ"ש המחוזי בקשה לביטול פסק הבוררות. מנגד, המשיבים עתרו להורות על סילוק בקשת המערערים על הסף. בימ"ש המחוזי קיבל את בקשת הסילוק ביום 12.9.21. המערערים הגישו ביום 21.10.21 בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 12.9.21. בימ"ש דחה את הבקשה בהיעדר עילה לעיון חוזר. הערעור מכוון כלפי ההחלטה מיום 21.10.2021.

בית המשפט העליון (מפי השופט מינץ ובהסכמת השופטים עמית ו-וילנר) דחה את הערעור ופסק כי: ראשית נפסק כי דין הערעור סילוק על הסף ולו מן הטעם שלא נתונה למערער זכות ערעור על ההחלטה מיום 21.10.2021. הערעור נסוב על החלטה שניתנה בבקשה לעיון חוזר. החלטה הדוחה בקשה לעיון חוזר בהחלטה שיפוטית קודמת מהווה "החלטה אחרת" שאופן ההשגה עליה הוא ברשות בלבד. די בכך כדי לסלק את הערעור.

למעלה מכך, למערערים לא נתונה זכות ערעור אף ביחס להחלטה המקורית מיום 12.9.2021. זאת שכן, על פי סעיף 38 לחוק הבוררות, הקובע כי "החלטה של בית המשפט לפי חוק זה ניתנת לערעור ברשות", אין לצדדים להליכי בוררות זכות לנקוט הליך ערעורי ביחס להחלטות שניתנו לפי החוק האמור, אלא ברשות בלבד. הסעיף יושם לא רק על החלטות בענייני בוררות המנויות במפורש בחוק הבוררות, אלא גם על החלטות העוסקות בענייני בוררות שונים הקשורים "בקשר ענייני הדוק" לחוק הבוררות. כפועל יוצא מכך, ערעור על כל החלטה שיש לה זיקה עניינית הדוקה לחוק הבוררות יהיה ברשות ולא בזכות (בשונה מההבחנה המקובלת בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת"). בענייננו, בהחלטה מיום 12.9.2021 לגביה הוגשה בקשה לעיון חוזר סולקה על הסף בקשת המערערים לביטול פסק הבוררות. מדובר בהחלטה החוסה תחת סעיף 38 לחוק הבוררות, מכאן שכלל לא נתונה למערערים זכות ערעור אף על החלטה זו.

מכל מקום, אף אילו היו המערערים פועלים כדין לעניין אופן ההשגה ותוקפים את ההחלטה מיום 21.10.2021 (או אף את ההחלטה מיום 12.9.2021) באמצעות בקשת רשות ערעור, לא היה מקום להורות על קבלתה. כלל הוא, כי רשות ערעור בענייני בוררות תוענק בצמצום ובמקרים חריגים בלבד, וזאת כאשר מתעוררת שאלה החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או במקרה שבו ההתערבות נדרשת משיקולי צדק או לשם מניעת עיוות דין. הלכה זו יפה בפרט במקום שבו מתבקשת רשות ערעור על החלטות שיפוטיות הנוגעות לביטול או לאישור פסק הבוררות. ענייננו אינו בא בגדר אותם מקרים חריגים, ולו בקירוב. טענות המערערים נוגעות לעניינם הפרטני של הצדדים, אינן מעוררות כל שאלה עקרונית ולא מצביעות על עיוות דין.

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

לפנינו ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' שרון-נתנאל) מיום 21.10.2021 בת"א [4990-06-21](#), [פורסם בנבו] בגדרה נדחתה בקשת המערערים לעיון חוזר בהחלטה קודמת בה נדחתה על הסף בקשתם לביטול פסק בוררות.

1. הצדדים הם בעליו של בית דו-משפחתי שנבנה על גבי מגרש המצוי בזכרון יעקב (להלן: המגרש). בין הצדדים נתגלעו מחלוקות בנוגע לזכויות שונות במגרש, ואלה הובאו על ידם להכרעתו של עו"ד ומהנדס יחיאל ברונר (להלן: הבורר). פסק הבוררות בו הוכרעו המחלוקות נמסר לצדדים בשני חלקים שונים. האחד ביום 4.3.2018 והשני ביום 16.3.2020. נוכח מורכבות העניין ומשמר בית פרטי הסכסוך אינם נחוצים לענייננו, אסתפק בכך שאציין כי בגדר פסק הבוררות הורה הבורר, בין היתר, על פירוק השיתוף במגרש וזאת על דרך של רישום בית משותף ובכפוף למספר הוראות נוספות. ביום 28.5.2020 הגישו המערערים לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור פסק הבוררות ([הפ"ב 64587-05-20](#)) [פורסם בנבו]. פסק הבוררות אושר ביום 8.6.2020, נוכח הסכמת המשיבים לכך. ואולם, ביום 2.6.2021 הגישו המערערים לבית המשפט המחוזי בקשה נוספת בה עתרו לביטול פסק הבוררות. הם טענו, בין היתר, כי בחודש פברואר 2021 נתגלתה להם ראייה חדשה המלמדת כי המשיבים והעד שהעיד מטעמם בהליך הבוררות הציגו מצג שווא הנוגע לאישורה של תכנית בינוי מסוימת שעליה, לשיטתם, התבסס פסק הבוררות. המשיבים, מנגד, עתרו להורות על סילוק בקשת המערערים על הסף נוכח [סעיף 23\(א\) לחוק הבוררות](#), התשכ"ח-1968 (להלן: חוק הבוררות) הקובע כי "אושר הפסק – דינו לכל דבר, פרט לערעור, כדין פסק-דין של בית המשפט", [וסעיף 27\(ג\)](#) לחוק הבוררות שלפיו "לא ייזקק בית המשפט לבקשת ביטול שהוגשה אחרי שפסק הבוררות אושר".

2. בית המשפט המחוזי קיבל את בקשת הסילוק ביום 12.9.2021, בקבעו כי לא עומדת למערערים עילה לביטול פסק הבוררות שאושר לפני פרק זמן ניכר, ובהינתן שלבית המשפט כלל לא נתונה סמכות לדון בבקשת הביטול נוכח הוראת [סעיף 27\(ג\)](#) [לחוק הבוררות](#). מכל מקום, אף אם הייתה נתונה לבית המשפט סמכות לדון בבקשת הביטול, הרי שלא היה מקום לקבלה, שכן כלל לא התמלאו התנאים להגשת ראייה חדשה. זאת, בהינתן העובדה שהתצהיר שצורף לבקשה אינו תומך בעובדות שפורטו בה; נוכח פרק הזמן הממושך שחלף בין המועד שבו גילו המערערים את דבר קיומה של הראייה החדשה לבין מועד הגשת בקשת הביטול; משלא הובהר מדוע הראייה

החדשה לא הוגשה קודם לכן חרף העובדה שלא הייתה כל מניעה להשיגה עוד בעת שנוהל הליך הבוררות; ובהיעדר מסמכים חיוניים נוספים. מטעמים אלה, הורה כאמור בית המשפט המחוזי על סילוק בקשת המערערים לביטול פסק הבוררות על הסף.

3. דעתם של המערערים לא נחה והם הגישו ביום 21.10.2021 בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 12.9.2021, במסגרתה שבו על טענותיהם האמורות. בית המשפט דחה את הבקשה באותו היום בהיעדר עילה לעיון חוזר, כאשר צוין כי לא נכללו בבקשה "תשובות לכל הטעמים המשפטיים בגינם נדחתה בקשת הביטול".

הערעור דגן מכוון, כאמור לעיל, כלפי ההחלטה מיום 21.10.2021. המערערים מלינים על פסק הבוררות בהיבטים שונים, וטוענים כי עלה בידם להוכיח שנפלו בו טעויות יסודיות שעולות לכדי עיוות דין.

4. דין הערעור סילוק על הסף לפי [תקנה 138\(א\)\(1\)](#) ולפי [תקנה 147\(ב\)\(2\)](#) לתקנות [סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018](#), ולו מן הטעם שלא נתונה למערער זכות ערעור על ההחלטה מיום 21.10.2021.

5. הערעור נסוב על החלטה שניתנה בבקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 12.9.2021. כפי שנפסק לא אחת, החלטה הדוחה בקשה לעיון חוזר בהחלטה שיפוטית קודמת מהווה "החלטה אחרת" שאופן ההשגה עליה הוא ברשות בלבד ([ע"א 5730/16](#) סופר נ' ע"ד איתן ארז – נאמן לנכסי החייבת, [פורסם בנבו] פסקה 7 (12.1.2017); [ע"א 359/21](#) אפילו נ' כונס הנכסים הרשמי, [פורסם בנבו] פסקה 9 (25.4.2021); [ע"א 2970/11](#) בן עמי נ' כהן [פורסם בנבו] (26.5.2021); [ע"א 940/21](#) זדור נ' עו"ד דוד הרשקוביץ – מנהל מיוחד, [פורסם בנבו] פסקה 4 (31.5.2021); [ע"א 3823/21](#) שימר נ' ארז חבר, עו"ד, נאמן, [פורסם בנבו] פסקה 8 (21.7.2021); [ע"א 5196/21](#) אברהם נ' מדינת ישראל רשות המיסים, [פורסם בנבו] פסקה 4 (24.8.2021)). די בכך אפוא כדי לסלק את הערעור.

6. למעלה מכך, למערערים לא נתונה זכות ערעור אף ביחס להחלטה המקורית מיום 12.9.2019. זאת שכן, על פי [סעיף 38 לחוק הבוררות](#), הקובע כי "החלטה של בית המשפט לפי חוק זה ניתנת לערעור ברשות", אין לצדדים להליכי בוררות זכות לנקוט הליך ערעורי ביחס להחלטות שניתנו לפי החוק האמור, אלא ברשות בלבד. הסעיף

יושם לא רק על החלטות בענייני בוררות המנויות במפורש [בחוק הבוררות](#), אלא גם על החלטות העוסקות בענייני בוררות שונים הקשורים "בקשר ענייני הדוק" לחוק הבוררות (ע"א 4886/00 גרוס נ' קידר, פ"ד נז(5) 933, 941 (2003) (להלן: עניין גרוס); וראו גם: [בש"א 3960/11](#) בן שמו, מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ נ' פישלר, [פורסם בנבו] פסקה 8 (11.7.2011); [ע"א 6617/21](#) עיני נ' עמותת בית שלמה [פורסם בנבו] (30.11.2021); סמדר אוטולנגי בוררות – דין ונוהל כרך ב 1227-1223 (מהדורה רביעית מיוחדת, 2005). כפועל יוצא מכך, ערעור על כל החלטה שיש לה זיקה עניינית הדוקה [לחוק הבוררות](#) יהיה ברשות ולא בזכות (בשונה מההבחנה המקובלת בין "פסק דין" לבין "החלטה אחרת"; וראו גם: [בש"א 4936/06](#) ארוך נ' כלל פיננסים ניהול בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 5 (25.9.2006) (להלן: עניין ארוך)).

7. פרשנות זו של [סעיף 38 לחוק הבוררות](#) תואמת את המגמה לחיזוק מוסד הבוררות, לייעול הליכי הבוררות וחתירה לסיומם המהיר, ולמניעת ניצול לרעה של הליכי משפט במטרה להערים קשיים על מהלך הבוררות (ראו למשל: [רע"א 3873/09](#) בכר נ' מושב מצליח, [פורסם בנבו] פסקה 8 (7.9.2009); עניין ארוך, פסקה 5; [רע"א 2771/17](#) משה סטולר בע"מ נ' קים לוטטיגמן ייזום ובנייה בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 2 (4.12.2017)). הצורך במתן רשות ערעור על החלטות בענייני בוררות יוצר אפוא "מסנת דיונית" החוסמת ערעורי סרק, משמר את ההרמוניה הדיונית ומונעת אבחנה בלתי מוצדקת בין החלטות שונות מאותו תחום מבחינת דרכי הערעור עליהן (ראו: עניין גרוס, 943-942; [רע"א 2901/10](#) ווטאירפול הנדסה בע"מ נ' General Electric Company, [פורסם בנבו] פסקה 6 (7.6.2010); ישראל [שמעוני דיני בוררות – אופק חדש](#) בבוררות 118 (מהדורה שנייה, 2014)).

8. ומכללי הסיווג, לענייננו אנו: בהחלטה מיום 12.9.2021 (לגביה הוגשה בקשה לעיון חוזר) סולקה על הסף בקשת המערערים לביטול פסק הבוררות. בהתאם לאמור לעיל, אין מקום לספק שמדובר בהחלטה החוסה תחת הוראת [סעיף 38 לחוק הבוררות](#). מכאן אפוא שכלל לא נתונה למערערים זכות ערעור אף על החלטה זו.

9. ואוסף, אף אילו היו המערערים פועלים כדין לעניין אופן ההשגה ותוקפים את ההחלטה מיום 21.10.2021 (או אף את ההחלטה מיום 12.9.2021) באמצעות בקשת רשות ערעור, לא היה מקום להורות על קבלתה. כלל הוא, כי רשות ערעור בענייני בוררות תוענק בצמצום ובמקרים חריגים בלבד, וזאת כאשר מתעוררת שאלה החורגת

מעניינם הפרטני של הצדדים, או במקרה שבו ההתערבות נדרשת משיקולי צדק או לשם מניעת עיוות דין (ראו למשל, לאחרונה: [רע"א 7553/21](#) תעשיות חרט הגליל בע"מ נ' גיגי, [פורסם בנבו] פסקה 7 (11.11.2021); [רע"א 7711/21](#) ב.ס.ט בנייה בע"מ נ' יסודות יניב בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 9 (8.12.2021)). לא אחת נפסק, כי הלכה זו יפה בפרט במקום שבו מתבקשת רשות ערעור על החלטות שיפוטיות הנוגעות לביטול או לאישור פסק בוררות ([רע"א 6437/21](#) זהבי, בלאו ושות', עורכי דין נ' אלפרד, [פורסם בנבו] פסקה 10 (7.11.2021); [רע"א 7838/21](#) זלצמן נ' בית מדרש גבוה לתורה באר אברהם, [פורסם בנבו] פסקה 8 (8.12.2021)). ענייננו אינו בא בגדר אותם מקרים חריגים, ולו בקירוב. טענות המערערים נוגעות לעניינם הפרטני של הצדדים, אינן מעוררות כל שאלה עקרונית ולא מצביעות על עיוות דין.

על יסוד הטעמים האמורים, הערעור נדחה. משלא התבקשה תשובה, לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, י' בטבת התשפ"ב (14.12.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

21080600_N02.docx רכ

מרכז מידע, טל' 077-2703333 *3852; אתר אינטרנט, <https://supreme.court.gov.il>

י' עמית 54678313-8060/21

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)